Dr hab. Paweł Sitek, prof. AEH

Janikowo 12.09.2020r.

RECENZJA

pracy doktorskiej Pana mgr Piotra Hermana pt. „Problematyka prawna i finansowa przedsiębiorczości w uczelniach publicznych" napisana pod kierunkiem prof. UWM dr hab. Marioli Lemonnier, Olsztyn 2020

I. Uwagi ogólne

Trzeba przyznać, że problematyka przyjęta za obszar badań przez doktoranta, jest interesująca z punktu widzenia nauki jak również z punktu widzenia obrotu gospodarczego. Należy uznać wybór tematu pracy doktorskiej przez Pana P. Hermana za trafny i godny tego stopnia naukowego. Osobiście po wnikliwej lekturze pracy zauważam, że wprowadzenie do rozprawy doktorskiej :

1. W zbyt małym stopniu uzasadnia wybór tematu pracy i zagadnień problemowych.
2. Problemy badawczy powinny zostać bardziej podkreślone i zapowiedziane.
3. Autor zaczyna wprowadzenie od krótko zapowiedzianych metod badawczych, co powinno mieć miejsce w dalszej części wprowadzenia.
4. Sformułowanie hipotezy pracy oraz jej zaprezentowanie nastąpiło w zbyt małym powiązaniu z problemami badawczymi.
5. Nadto Autor we wstępie pominął odwołanie do obecnego stanu piśmiennictwa w przyjętej problematyce, co utrudnia właściwe zaprezentowanie przez Autora pracy novum.

II. Uwagi szczegółowe

1. Praca jest wzorowo udokumentowana. Ma 528 przypisów. Bibliografia (rozumiana jako wykaz wykorzystanej literatury) jest obszerna. Pozycji zwartych 69 i źródła internetowe 39; cyt. orzeczeń sądowych 88; źródeł prawa 41; innych źródeł 30.
2. Nie dostrzegłem usterek merytorycznych. Lektura pracy dowodzi, że autor doskonale orientuje się w aktualnej, zawiłej problematyce prawnej dot. „problematyki prawnej i finansowej przedsiębiorczości w uczelniach publicznych.

3. Mimo pewnych mankamentów wprowadzenia, Autor w rozdz. I dokonuje przeglądu koncepcji Brunona Clarka i Ronalda Barnetta przedstawiając aktualne piśmiennictwo w obranym obszarze badawczym.
4. W pracy Autor posłużył się podziałem wewnętrznym na 4 rozdziały. Rozdział I Zagadnienia ustrojowe przedsiębiorczości uniwersyteckiej. Rozdział II Finansowe ujęcie zróżnicowanej działalności uczelni. Rozdział III Uczelnia jako podmiot podatku. Rozdział IV Zagadnienia porównawcze – model Stanów Zjednoczonych, Szwajcarii i Niemiec. Rozdział IV stanowi szczególnie wartość dodatnią całej pracy naukowej doktoranta. Porównanie dokonane przez Autora tych samych instytucji prawnych na podstawie wybranych systemów prawnych prowadzi do ważnych dla nauki wniosków i stanowi pewne novum. Szerzej na ten temat w dalszej części recenzji.
5. Trzeba też zgodzić się, że wniosek prawny uzyskany na str. 248 pracy *„niezbędne jest uznanie uczelni publicznych w ograniczonym zakresie za przedsiębiorców. Jednakże niezwykle szeroki zakres ich działalności, wskazuje na konieczność wyróżnienia nowego rodzaju podmiotu. Nowy rodzaj podmiotu, który można wyróżnić to przedsiębiorstwo* ***not for profit****, których jednym z zasadniczych komponentów były by uczelnie wyższe*".
6. Praca zawiera kilka mankamentów redakcyjnych nie wpływających na jakość merytoryczną pracy. Praca od str 1 do 85 nie posiada widocznych nr stron. Występuje incydentalnie brak konsekwencji metodologicznej w pisaniu inicjału imienia autora przed lub po nazwisku odpowiednio w przypisach dolnych i w bibliografii końcowej.
7. Wydaje się uzasadnione oczekiwanie od doktoranta zdolności budowania samodzielnych poglądów i ich obrony. W pracy nieznacznie brakuje własnych poglądów i opinii Autora. Przykładowo w rozdziale 1.2.1 Autor przedstawia Konstytucję dla nauki. Jednakże w tym zakresie postępuje wyłącznie odtwórczo, chroniąc własne opinie i wnioski lub przewidywania skutków tej nowej regulacji.

III. Zastrzeżenia Recenzenta

Z obowiązku Recenzenta muszę odnotować kilka zastrzeżeń, jakie mam do tej pracy.

1. W rozdziale I wydaje się mało pożyteczne przedstawianie w rozdz. 1.6.3. aż do 1.6.5 powstawania, reprezentacji spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.
2. Brzmienie tytułów podrozdziałów ujawnionych w spisie treści nie odpowiada brzmieniu w dalszej części pracy. Przykładowo Na str 146 znajduje się podrozdział 3.1.1.1. Odliczenie podatku naliczonego od należnego, natomiast w spisie treści nie znajduje to odzwierciedlenia. Ponadto występują małe nieścisłości pomiędzy nr str ujawnionymi w spisie treści a rzeczywistym odpowiednikiem w pracy.

Jak wynika z przyjętego tematu, recenzowana rozprawa Pana mgr P. Hermana, została poświęcona omówieniu problematyki prawnej i finansowej przedsiębiorczości w uczelniach publicznych. Te aspekty, odmienne tak pod względem normatywnym, jak i doktrynalnym, stanowią poważne wyzwanie dla Autora do ich rzetelnego omówienia.

W celu przybliżenia wybranej problematyki, jak przystało na opracowanie z zakresu prawa, Autor koncentruje swoją uwagę na przeglądzie aktualnych koncepcji w tym zakresie, a następnie zarówno na obowiązujących, jak i historycznych już rozwiązaniach prawnych. Swoje rozważanie prowadzi na podstawie polskiej literatury przedmiotu i polskiego orzecznictwa z uwzględnieniem odwołań do zagranicznych źródeł prawa i doktryny.

Wykorzystanie tych wskazanych podstaw należy uznać za niezbędne i konieczne do napisania dysertacji dotyczącej tak obszernej i nowatorskiej problematyki. Jest to ważne w równym stopniu dla teoretyków prawa jak i praktyków stosujących ustawę o szkolnictwie wyższym i powiązane akty prawne.

Praca składa się z wprowadzenia, czterech rozdziałów, zakończenia i bibliografii. Wprowadzenie z pewnymi już wskazanymi mankamentami, stanowi podstawowy zakres tematyczny zapowiadający problematykę dysertacji. Z kolei poszczególne rozdziały opracowania stanowią uporządkowaną, według zamysłu Autora, logiczną całość prowadzonej analizy. Począwszy od zagadnień dot. ustroju przedsiębiorczości uniwersyteckiej przez finansowe ujęcie zróżnicowanej działalności uczelni, aż do zagadnień porównawczych z obcych trzech systemów prawnych.

Całość pracy wieńczy Zakończenie, w którym następuje reasumpcja przemyśleń Autora prowadzanych w poszczególnych rozdziałach oraz Bibliografia określająca zarówno podstawy normatywne, jak i doktrynalne przeprowadzonych wywodów.

Autor pracy podejmując się analizy zagadnień dot. problematyki prawnej i finansowej przedsiębiorczości w uczelniach publicznych zastosował dogmatyczną metodę badawczą. Posiłkowo stosował metodę porównawczą. Warto zauważyć, iż praca ma charakter interdyscyplinarny, co jest dodatkowym wyzwaniem naukowym. Dysertacja obejmuje prawo finansów publicznych, prawo gospodarcze publiczne, prawo cywilne, prawo podatkowe.

Rozdział I, II i III stanowią konsekwentne badanie tematu wybranego przez Autora. Poza nieznacznymi wyjątkami Autor konsekwentnie realizuje wybrany cel pracy i dąży do niego w sposób naukowo prawidłowy. Badania zrealizowane w ramach rozdziału IV stanowią szczególna wartość dodaną dysertacji.

W rozdziale IV Autor przedstawił jako pierwszy system szkolnictwa wyższego w Stanach Zjednoczonych Ameryki Północnej. Autor przeanalizował konkretne rozwiązania, które obowiązują na czołowych uczelniach. W szczególności została ujęta dywersyfikacja źródeł przychodu. Analiza zagadnień związanych z komercjalizacją badań naukowych wskazała, iż system transferu technologii do sektora prywatnego rozwija się znacznie dłużej niż ma to miejsce w rodzimym ustawodawstwie.

Dalsza analiza porównawcza przeprowadzona przez Autora wykazała odmienne pojęcie przedsiębiorczości na uczelniach publicznych w Szwajcarii. Autor zauważył, iż struktura przychodów jest o wiele mniej złożona niż ma to miejsce w USA. Wyraźny jest udział państwa, które kładzie nacisk na rozwój szkolnictwa wyższego i nauki. Doświadczenia Szwajcarii w analizowanym zakresie ujawniają, że dzięki ich regulacją, cechują się jednym z najbardziej rozwiniętych systemów transferowania technologii w Europie. Ostatnim obszarem badawczym był system niemiecki. Autor zauważył w tym przypadku, duże podobieństwo do modelu funkcjonującego w Polsce, pomimo rozdrobnienia prawodawstwa pomiędzy landy.

Konstatując należy uznać, że Autorowi udało się całościowo przeprowadzić analizę porównawczą, która może posłużyć do dalszych prac w zakresie oceny regulacji prawnych w polskim procesie legislacji.

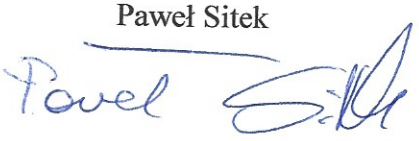
Reasumując całość recenzji, należy zauważyć, iż zgłoszone przeze mnie uwagi pod adresem pracy mają charakter formalny i zgłosiłem je w trosce o dalszy rozwój naukowy Doktoranta, który może mu zapewnić przywiązywanie wagi nie tylko do strony merytorycznej, ale też formalnej, opracowań przedkładanych czytelnikowi.

Usterki kładę na karb rozpoczynania na dobre pracy naukowej i dlatego nie wpłynęły na ogólna ocenę tej pracy, która jest pozytywna. Doktorant zgodnie z wymogiem ustawy – postawił przed sobą trudny i ambitny problem, ważki dla nauki i praktyki i go rozwinął z korzyścią dla badań nad tym problemem prawnej i finansowej przedsiębiorczości w uczelniach publicznych.

Dlatego też rozprawa Pana mgr Piotra Hermana spełnia ustawowe wymogi i dlatego wnoszę o dopuszczenie go do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Na podstawie wskazanej zawartości pracy, jej nie tylko teoretycznego ale i empirycznego charakteru (pomimo wskazanych uchybień) można przyjąć, że podjęcie się przez Autora zadania przeprowadzenia dogłębnej analizy kwestii związanych z problematyka prawną i finansową przedsiębiorczości w uczelni publicznej, zostało spełnione zgodnie z wymogami wynikającymi z treści art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 3 lipca 2018r. – przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. poz. 1669 w zw. z art. 14 ust. 2 pkt 2) ustawy z dnia 14 marca 2003r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz stopniach i tytule w zakresie nauki (tekst pierwotny Dz.U. Nr 65, poz. 595 ze zm.), stosując oryginalne rozwiązanie problemu naukowego oraz wykazując ogólną wiedzę teoretyczną Pana mgr. P. Hermana, a także umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej.

Paweł Sitek

Janikowo dnia 12.09.2020r.